

V Bruseli 5. 5. 2021
SWD(2021) 100 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

**PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
POSÚDENIE VPLYVU**

**Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zahraničných subvenciách
narúšajúcich vnútorný trh**

{COM(2021) 223 final} - {SEC(2021) 182 final} - {SWD(2021) 99 final}

Súhrnný prehľad (max. 2 strany)
Posúdenie vplyvu, ktoré je sprievodným dokumentom k návrhu nariadenia o zahraničných subvenciách
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?
EÚ sa zaviazala, že z hľadiska obchodnej politiky bude jednou z najotvorenejších ekonomík na svete. Priemyselné politiky niektorých jej obchodných partnerov však zároveň zahŕňajú poskytovanie subvencií, ktoré prinášajú príjmom konkurenčnú výhodu, pokiaľ ide o získavanie prístupu k hospodárstvu EÚ alebo posilňovanie ich prítomnosti v ňom. Takéto subvencie môžu narúšať vnútorný trh a ohrozovať rovnaké podmienky v troch oblastiach: i) akvizícia spoločností; ii) postupy verejného obstarávania a iii) iné situácie na trhu. Hoci možno takéto narušenia pozorovať už teraz, vplyv zahraničných subvencií na vnútorný trh sa pravdepodobne bude zvyšovať. Okrem toho je tiež pravdepodobné, že súčasná hospodárska kríza povedie v EÚ k vyššiemu počtu subvencovaných investícií. Hlavnou príčinou tohto problému je existencia zahraničných subvencií narúšajúcich hospodársku súťaž, ktoré sú založené na priemyselných stratégiách určitých krajín mimo EÚ, a absencia akéhokoľvek regulačného mechanizmu na zabránenie ich rušivým vplyvom alebo na ich nápravu. Hoci podpora, ktorú poskytujú orgány členských štátov, podlieha kontrole EÚ zameranej na štátnu pomoc, vplyv zahraničných subvencií na vnútorný trh nie je kontrolovaný, čo znevýhodňuje priemysel EÚ v rámci hospodárskej súťaže s podnikmi, ktoré dostávajú zahraničné subvencie.
Čo by sa malo dosiahnuť?
Cieľom je obnoviť rovnaké podmienky na vnútornom trhu EÚ, a to identifikovaním a odstránením narušení, ktoré spôsobujú zahraničné subvencie v súvislosti s akvizíciami, postupmi verejného obstarávania a so všeobecnými situáciami na trhu.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Narušenia spôsobené zahraničnými subvenciami častokrát vplyvajú na viacero členských štátov, a preto majú rozmer EÚ. Okrem toho má EÚ výlučnú právomoc v oblasti štátnej pomoci a nástrojov na ochranu obchodu.
B. Riešenia
Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Existuje uprednostňovaná možnosť?
V správe o posúdení vplyvu sa uvádzajú štyri možnosti: 1. základný scenár zahŕňajúci prispôsobenie pravidiel medzinárodného obchodu; 2. vydanie usmernení k existujúcim právnym predpisom; 3. prispôsobenie existujúcich pravidiel EÚ a 4. vytvorenie nového právneho nástroja. V prípade možnosti č. 4 sa v správe o posúdení vplyvu navrhujú čiastkové možnosti pre rôzne navrhované parametre: i) úroveň právomoci: len Komisia, prípadne spolu s členskými štátmi; ii) prešetrovací prístup: <i>ex officio</i>, notifikácia s rôznymi finančnými limitmi alebo kombinácia preskúmania <i>ex officio</i> a notifikácie; iii) finančný limit pre subvencie narúšajúce hospodársku súťaž: nízky alebo vysoký; iv) kritériá posúdenia; v) test porovnania (áno alebo nie) a vi) nápravné opatrenia. Uprednostňovanou možnosťou politiky je možnosť č. 4 s notifikačnou povinnosťou pre prípady veľkých akvizícií a verejného obstarávania a systém <i>ex officio</i> pre malé prípady a ostatné situácie na trhu.
Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?
Zainteresované strany EÚ vyjadrili všeobecnú podporu legislatívnemu opatreniu na riešenie rušivého vplyvu zahraničných subvencií (možnosť č. 4). Niektoré zainteresované strany z krajín mimo EÚ sa obávali, že nový nástroj

týkajúci sa zahraničných subvencií by mohol mať odrádzajúci účinok na priame zahraničné investície (PZI).
C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti
Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Uprednostňovaná možnosť by viedla k obnove rovnakých podmienok pre všetky hospodárske subjekty a zabránila by vytláčaniu inovatívnych nesubvencovaných konkurentov, ktoré obmedzuje možnosť voľby pre spotrebiteľov. Čiastočne by riešila aj problém premiestňovania spoločností do krajín mimo EÚ s potenciálne nižšími environmentálnymi normami, čo vedie k strate pracovných miest v EÚ.
Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Hlavnými nákladmi sú zvýšené náklady na dodržiavanie predpisov pre dotknuté podniky v dôsledku nových procesných pravidiel. Podniky, ktoré v súvislosti s veľkou fúziou alebo postupom verejného obstarávania dostanú zahraničný finančný príspevok, budú musieť predložiť notifikácie a vyhovieť žiadostiam o informácie. Keďže transakcie podliehajú notifikačnej povinnosti aj podľa iných existujúcich pravidiel (nariadenie EÚ o fúziách, PZI), prírastkové náklady budú pravdepodobne menej významné.
Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?
Uprednostňovaná možnosť predstavuje pre malé a stredné podniky (MSP) nízku administratívnu záťaž, keďže nebudú podliehať notifikačnej povinnosti, pri ktorej sa v prípade akvizícií a verejného obstarávania uplatňujú vysoké finančné limity. Navyše vysoký finančný limit pre subvencie narúšajúce hospodársku súťaž by mal byť pre MSP výhodný, keďže ich subvencované investície môžu byť nižšie než tento finančný limit, a teda nebudú predmetom prešetrovania.
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Záťaž pre Komisiu spojená s realizáciou tejto iniciatívy je v porovnaní s prínosmi pre hospodárstvo nízka. Keďže jediným orgánom presadzovania by bola Komisia, náklady pre vnútroštátne orgány by neboli vysoké.
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Uprednostňovaná možnosť môže v krátkodobom horizonte viesť k poklesu priamych zahraničných investícií v EÚ. V strednodobom až dlhodobom horizonte sa to však môže kompenzovať vyrovnanějšími podmienkami a zdravšou hospodárskou súťažou medzi nesubvencovanými spoločnosťami.
Proporcionalita?
Uprednostňovaná možnosť by vzhľadom na významný vplyv zahraničných subvencií na vnútorný trh EÚ bola primeraná. Cíleným nástrojom prešetrovania a primeranými nápravnými opatreniami by sa obnovili rovnaké podmienky, pričom dotknutým spoločnostiam by vznikli len nízke náklady na dodržiavanie predpisov.
D. Nadväzná opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Komisia bude skúmať ukazovatele na pravidelnej báze a vplyvy legislatívneho aktu bude hodnotiť priebežne.